

Vragen en antwoorden

Verplichting elektronisch deponeren van jaarstukken

N.B. Deze vragen en antwoorden geven geen officieel overheidsstandpunt weer, het is aan de rechter om in een concreet geval de wet te interpreteren.

Versie februari 2024

Introductie

Het Besluit elektronische deponering handelsregister regelt dat de jaarrekening, het jaarverslag en overige gegevens die op grond van artikel 394 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek bij het handelsregister gedeponeerd moeten worden langs elektronische weg, via Standard Business Reporting (SBR) worden gedeponeerd. Tot en met boekjaar 2024 is een aantal categorieën rechtspersonen uitgezonderd van deze verplichting. Vanaf boekjaar 2025 dienen alle rechtspersonen die bij de Kamer van Koophandel hun jaarrekening met bijbehorende bescheiden deponeren, dit elektronisch via SBR te doen. Op grond van het gewijzigd besluit wordt deze uitzondering alleen nog gehandhaafd voor uitgevende instellingen als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht. Bij het elektronisch deponeren kan vanaf boekjaar 2024 worden gekozen voor het huidige SBR-formaat (XBRL-instance) of het Europese formaat (XHTML/iXBRL). Voor verdere toelichting op deze formaten wordt verwezen naar het SBR-kennisportaal (www.sbr-nl.nl). De online service zelf deponeren jaarrekening, waarmee micro en kleine rechtspersonen de gegevens van hun jaarrekening kunnen ingeven en deponeren, blijft bestaan. De online service opstellen jaarrekening voor middelgrote rechtspersonen komt te vervallen zodra er een alternatief beschikbaar is om een opgestelde jaarrekening met bijbehorende bescheiden te uploaden. Dit alternatief staat open voor elke rechtspersoon en kan zowel in het huidige SBR-formaat als het Europese formaat.

Welke jaarstukken dienen elektronisch te worden gedeponeerd bij het handelsregister?

Het gaat om de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige hieraan toe te voegen gegevens zoals een accountantsverklaring, die ingevolge artikel 2:394 van het Burgerlijk Wetboek gedeponeerd dienen te worden. Als hierna wordt gesproken over de jaarrekening, dan worden hiermee ook deze stukken bedoeld.

Geldt de verplichting tot elektronische deponering ook voor de vervangende accountantsverklaring (rechtspersonen die geen winst beogen)?

De vervangende accountantsverklaring in geval van een rechtspersoon die geen winst beoogt en geen jaarrekening hoeft te deponeren, als bedoeld in artikel 2:396 lid 9 van het Burgerlijk Wetboek, valt niet onder de stukken die ingevolge het Besluit elektronische deponering handelsregister digitaal gedeponeerd moeten worden. De vervangende accountantsverklaring moet op papier of per e-mail gedeponeerd worden.

Geldt de verplichting tot elektronische deponering voor de stukken die op grond van artikel 2:403 van het Burgerlijk Wetboek moeten worden gedeponeerd (instemmingsverklaring en aansprakelijkheidsverklaring)?

Het Besluit elektronische deponering handelsregister is vanaf boekjaar 2025 ook van toepassing op de geconsolideerde jaarrekening die op grond van 2:403 eerste lid letters d en e van het Burgerlijk Wetboek moeten worden gedeponeerd als op dit artikel een beroep wordt gedaan. De stukken zoals beschreven in 2:403 eerste lid letters d en e van het Burgerlijk Wetboek (de geconsolideerde jaarrekening met accountantsverklaring en

bestuursverslag) moeten dus vanaf boekjaar 2025 via SBR worden gedeponereerd. Tot en met boekjaar 2024 kunnen die op papier of per e-mail worden gedeponereerd. De verplichting tot elektronisch deponeren geldt niet voor de verklaringen als bedoeld in artikel 2:403 eerste lid onder de letters b en f van het Burgerlijk Wetboek.

Geldt de verplichting tot elektronische deponering voor de stukken die op grond van artikel 2:404 van het Burgerlijk Wetboek moeten worden gedeponereerd (intrekkingsverklaring)?

Nee, wanneer een aansprakelijkheidsstelling wordt ingetrokken, geldt de verplichting tot elektronisch deponeren niet voor de daartoe strekkende verklaring die op grond van artikel 2:404 eerste lid van het Burgerlijk Wetboek moet worden gedeponereerd.

Geldt de verplichting tot elektronische deponering voor de stukken op grond van artikel 2:408 eerste lid letter d van het Burgerlijk Wetboek moeten worden gedeponereerd (geconsolideerde jaarrekening groep, bij vrijstelling consolidatie groepsdeel)?

Het Besluit elektronische deponering handelsregister is vanaf boekjaar 2025 ook van toepassing op de geconsolideerde jaarrekening die op grond van 2:408 eerste lid letter d van het Burgerlijk Wetboek moeten worden gedeponereerd als een rechtspersoon is vrijgesteld van consolidatie. De stukken zoals beschreven in 2:408 eerste lid letter d van het Burgerlijk Wetboek (de geconsolideerde jaarrekening met accountantsverklaring en bestuursverslag) moeten dus vanaf boekjaar 2025 via SBR worden gedeponereerd. Tot en met boekjaar 2024 kunnen die op papier of per e-mail worden gedeponereerd. De verplichting tot elektronisch deponeren geldt ook voor de enkelvoudige jaarrekening van een rechtspersoon die gebruik maakt van de vrijstelling voor tussenconsolidatie op grond van artikel 2:408 van het Burgerlijk Wetboek.

Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken voor een rechtspersoon die gebruik zou kunnen maken van de vrijstellingen voor een kleine of middelgrote rechtspersoon, maar vrijwillig de jaarrekening opmaakt en deponereert als middelgroot of groot?

De verplichting is afhankelijk van het type jaarrekening dat de rechtspersoon deponereert. Dat wil zeggen dat een kleine rechtspersoon die vrijwillig een jaarrekening opmaakt en deponereert conform de eisen die gesteld worden aan middelgrote rechtspers-

sonen (inclusief eis tot accountantscontrole), vanaf boekjaar 2017 verplicht elektronisch gaat deponeren. Wanneer een kleine (of middelgrote) rechtspersoon kiest voor het opmaken van de jaarrekening conform een grote rechtspersoon, dan is deze vanaf boekjaar 2025 verplicht elektronisch via SBR te deponeren.

Geldt de tweejaarstermijn uit het Burgerlijk Wetboek nog bij de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken?

Ja, de termijn van twee jaar die is opgenomen in de artikelen 2:395a, 396 en 397 van het Burgerlijk Wetboek blijft van toepassing. Zodra een rechtspersoon op twee opeenvolgende balansdata voldoet aan twee van de drie gestelde criteria, dan moet de jaarrekening ook worden gedeponereerd op de wijze die op dat moment voor die categorie rechtspersonen geldt. Voor nieuw opgerichte rechtspersonen worden de criteria getoetst op basis van in het eerste boekjaar overeenkomstig artikel 2:398, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek. Dit sluit aan bij het principe dat de verplichting tot elektronisch deponeren wordt gebaseerd op het jaarrekeningregime dat daadwerkelijk is toegepast door een rechtspersoon.

Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken voor een rechtspersoon die de jaarstukken volgens International Financial Reporting Standards (hierna: IFRS) opmaakt en deponereert?

Een rechtspersoon kan kiezen voor het opstellen van zijn geconsolideerde en/of enkelvoudige jaarrekening op basis van IFRS, overeenkomstig artikel 2:362 lid 8 van het Burgerlijk Wetboek. Bij toepassing van IFRS stelt de rechtspersoon de jaarrekening op als grote rechtspersoon. Daarom hoeven deze rechtspersonen tot met boekjaar 2024 nog niet elektronisch de jaarstukken te deponeren. Vanaf boekjaar 2025 moeten zij elektronisch via SBR deponeren.

Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken voor een rechtspersoon van openbaar belang op basis van artikel 2:398, zevende lid, van het Burgerlijk Wetboek?

Voor deze rechtspersoon zijn de vrijstellingen voor kleine en middelgrote rechtspersonen niet van toepassing. Deze rechtspersoon moet dus een jaarrekening opstellen volgens de regels voor grote rechtspersonen. Vanaf boekjaar 2025 moet deze elektronisch via SBR deponeren.

Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken voor pensioenfondsen?

Pensioenfondsen vallen op basis van de Pensioenwet (art. 146) niet onder de uitzonderingen zoals geformuleerd in art. 2:396 en 397 Burgerlijk Wetboek. Daarom worden zij als grote rechtspersonen aangemerkt en hoeven zij de jaarstukken tot en met boekjaar 2024 niet elektronisch te deponeren. Vanaf boekjaar 2025 moeten zij elektronisch via SBR deponeren.

¹ "Het gaat om rechtspersonen die voldoen aan de vereisten van grootte, zoals opgenomen in het eerste lid van de artikelen 395a, 396 en 397, die ook daadwerkelijk een verkorte jaarrekening overeenkomstig die artikelen deponeren. Is de toepassing van de voornoemde artikelen bijvoorbeeld uitgesloten (bijvoorbeeld wanneer een rechtspersoon kiest voor de toepassing van artikel 2:362, achtste lid, van het BW, op grond van artikel 2:398, zevende lid, van het BW, of op basis van bijzondere wetgeving), dan dient de desbetreffende rechtspersoon pas via SBR te deponeren zodra digitale deponering voor grote rechtspersonen gaat gelden", Staatsblad 2016, nr. 149, p.11.

Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken voor zorginstellingen?

Of een zorginstelling verplicht is om zijn jaarstukken bij de Kamer van Koophandel te deponeren, hangt af van de rechtsvorm, zie: [jaarrekening wel of niet deponeren? \(KVK.nl\)](http://www.kvk.nl/hoedeponeren/). Of de zorginstelling voor wie die verplichting geldt, verplicht is om zijn jaarstukken digitaal te deponeren, hangt af van zijn bedrijfsklasse en het boekjaar: <http://www.kvk.nl/hoedeponeren/>. Voor zorginstellingen die hun jaarstukken bij de Kamer van Koophandel moeten deponeren én waarop de Regeling verslaggeving WTZi van toepassing is geldt daarbij een bijzonder regime. Deze zorginstellingen moeten rapporteren op basis van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (specifiek RJ 655). De Regeling verslaggeving WTZi bepaalt voorts dat de vrijstellingen voor kleine en middelgrote rechtspersonen niet van toepassing zijn op deze zorginstellingen (met uitzondering van de eisen met betrekking tot accountantscontrole voor bepaalde categorieën). Dat betekent dat deze zorginstellingen dus een jaarrekening moeten opstellen volgens de regels die gelden voor 'grote rechtspersonen'. Dientengevolge behoeven zij tot en met boekjaar 2024 de jaarstukken niet elektronisch te deponeren. Vanaf boekjaar 2025 moeten zij elektronisch via SBR deponeren.

Ik ben een kleine rechtspersoon en ik deponeer vrijwillig een accountantsverklaring (of andere extra informatie). Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren ook voor mij?

Wanneer een kleine rechtspersoon vrijwillig een accountantsverklaring wil deponeren, maar verder niet hoeft te voldoen aan de eisen die worden gesteld aan een jaarrekening voor middelgrote of grote rechtspersonen, is deze kleine rechtspersoon verplicht vanaf boekjaar 2016 elektronisch te deponeren. Datzelfde geldt voor kleine rechtspersonen die vrijwillig bepaalde extra informatie in de jaarrekening opnemen, denk aan een kasstroomoverzicht, maar verder niet hoeven te voldoen aan de eisen die worden gesteld aan een jaarrekening voor middelgrote of grote rechtspersonen. De online service 'Zelf deponeren jaarrekening' voor micro en kleine rechtspersonen ondersteunt het toevoegen van extra informatie of een accountantsverklaring niet. Een kleine rechtspersoon die aanvullende informatie wil (laten) deponeren, zoals de vrijwillige accountantsverklaring of andere extra informatie, kan wel de opgestelde jaarrekening met bijbehorende stukken uploaden via het portaal of kan het met SBRsoftware (laten) deponeren.

Geldt de verplichting ook voor een rechtspersoon die de jaarrekening in een andere taal (namelijk Engels, Duits, Frans) opstelt op basis van artikel 2:394 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek?

Het systeem van elektronisch deponeren ondersteunt het deponeren van de jaarrekeningen die in Engels, Duits en Frans zijn opgesteld. De taal waarin de jaarrekening wordt opgesteld heeft dus geen invloed op het moment waarop de verplichting tot digitale deponering ingaat. De online service 'Zelf deponeren jaarrekening' voor micro en kleine rechtspersonen ondersteunt

sinds medio 2019 het opstellen en deponeren van de jaarrekening in zowel het Nederlands als het Engels. Duits en Frans worden niet ondersteund door deze online service. Een opgestelde jaarrekening in een andere taal kan met SBRsoftware worden gedeponeerd of worden geupload via het portaal.

Ik ben een kleine rechtspersoon en ik deponeer naast een enkelvoudige jaarrekening – vrijwillig – een geconsolideerde jaarrekening. Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren ook voor mij?

Wanneer een kleine rechtspersoon zowel een enkelvoudige als een geconsolideerde jaarrekening – al dan niet met één enkele accountantsverklaring – deponeert, dan is deze rechtspersoon vanaf boekjaar 2016 verplicht elektronisch te deponeren. Deponeren is mogelijk met SBRsoftware. Ook kan de opgestelde jaarrekening via het portaal worden geupload.

Geldt de verplichtstelling ook voor een middelgrote dochter in het geval aan het hoofd van de groep een rechtspersoon uit een andere EU lidstaat staat?

De wet biedt op dit punt niet in alle gevallen uitsluitel. Daarom accepteert de KvK tot en met boekjaar 2024 van dergelijke middelgrote dochters beide vormen van deponering (zowel op papier als via SBR). Dochterondernemingen waarvan de moederonderneming een grote of beursgenoteerde onderneming is, die buiten de EU is gevestigd, moeten wél via SBR deponeren. Dergelijke moederondernemingen vallen buiten het bereik van de in het besluit genoemde rechtspersonen en hun dochterondernemingen kunnen daarom geen aanspraak maken op in de EU heersende beginselen van vrijheid van vestiging.

Geldt de verplichtstelling ook voor een middelgrote dochter in het geval aan het hoofd van de groep een Britse rechtspersoon staat?

Zie ook het antwoord op de vorige vraag. Voor Britse rechtspersonen geldt tot en met 31 december 2020 het overgangsrecht zoals afgesproken in het akkoord tussen het VK en de EU. Dat betekent dat alle EUregels en wetten voor hen van kracht blijven. Zij zullen dan ook tot die tijd worden behandeld als EUrechtspersonen. De jaarrekeningen over boekjaren 2019 en 2020 mogen dus nog gebruik maken van de vrijstelling voor dochterondernemingen die via hun in de EU gevestigde moederonderneming te maken krijgen met de deponering volgens een uniform elektronisch verslagleggingsformaat dat in EUverband is vastgesteld. Vanaf boekjaar 2021 dienen zij wél via SBR te deponeren, zoals andere middelgrote rechtspersonen waarvan de moederonderneming een grote of beursgenoteerde onderneming is, die buiten de EU is gevestigd.

Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken ook voor woningcorporaties?

Rechtspersonen die de jaarstukken conform de eisen die gesteld worden aan middelgrote rechtspersonen (inclusief eis tot accountantscontrole) deponeren, zijn vanaf boekjaar 2017 verplicht deze middels SBR bij de KvK te deponeren.

Dit geldt ook voor woningcorporaties. De praktijk is echter dat woningcorporaties er doorgaans voor kiezen de jaarstukken op te maken conform een grote rechtspersoon, daar de standaardmodellen voor de jaarrekening voor alle woningcorporaties gelijk zijn, ongeacht de grootteklasse (micro onderneming, kleine, middelgrote of grote rechtspersoon), op grond van artikel 15, eerste lid en bijlage 3 van de Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting. Wanneer een woningcorporatie ervoor kiest de jaarstukken conform een grote rechtspersoon op te maken, dan moet zij vanaf boekjaar 2025 elektronisch via SBR deponeren.

Geldt de verplichtstelling ook voor een middelgrote dochter in het geval aan het hoofd van de groep een rechtspersoon staat die vrijwillig conform de eisen van een grote rechtspersoon deponeert?

Ja, daarvoor geldt de verplichting om via SBR te deponeren. Alleen dochters van in de EU gevestigde rechtspersonen welke wegens een wettelijke verplichting als grote rechtspersoon deponeren, zijn tot en met boekjaar 2024 vrijgesteld van deponeren via SBR. Vanaf boekjaar 2025 moeten zij elektronisch via SBR deponeren.

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK Den Haag

Februari 2024 | Publicatie-nr. 0224-088